

KULTUR | LIVSSTIL | KBH.

AOK

»UANSET
HVAD DU
GØR, ENDER
DU MED AT
STØDE
FOLK«

MIN

»Hvad er det for nogle medbrødre, jeg har. **Hvad har vi gjort ved os selv?**«

Hele sit virke har Michael Kvium baseret på lysten til at skille sig ud og gøre det, ingen forventer. Med et skarpt blik for menneskets dumhed er han blevet en superstjerne blandt de danske billedkunstnere. Men nu er der sket noget. Tiden har forandret sig. Og det rammer også hans lærreder.

Af Sarah Iben Albjerg saal@berlingske.dk
Portrætfotos: Oscar Scott Carl

INTERVIEW

Michael Kvium er i gang med at kastre tidens mand.

Sådan ser det i hvert fald ud lørdag eftermiddag, hvor sortklædte ferniseringsgæster tripper omkring på Galleri Nils Stærk i Københavns Nordvestkvarter. På væggene hænger lærred efter lærred af uformelige mænd med rødvindunke og blottede kroppe.

Drejer man rundt om et hjørne, hænger udsagnet tydeligst: På et lille blåligt lærred - udstillingens mindste - ses en blodig pik. Afskåret og ensom. Selv om det kun måler 30 gange 30 centimeter, er det lille kvadrat et udråbstegn midt blandt de mange mennesker, der hilser lige så opmærksomt på de andre gæster, som de gør på kunsten.

Billedet siger, at kunst ikke længere bare er kunst. Køn er ikke bare køn. Alt er kamp. Det er ikke for ingenting, at Michael Kvium har kaldt udstillingen »Pale Male Tales«.

»Da jeg for første gang så alle billederne i en sammenhæng, tænkte jeg også selv: Der er godt nok mange tisse-mænd,« indrømmer Michael Kvium, da vi senere får en kop Nescafé i hans hjem. Mens kunstneren hælder mælk i kopperne, understreger han, at billeder - som al anden kunst - er et koncentrat af de ting, der sker i virkeligheden. Kig godt og grundigt på kunsten og du ser på den tid, den er skabt i.

»Jeg har altid været optaget af manden,« siger han så.

»Men det er klart, at det er blevet intensiveret gennem de senere år. Da sagen om Ubåds-

Madsen begyndte, havde jeg en fornemmelse af, at den historie ville ende helt galt. Det blev endnu værre. Og så tænker jeg: Hvad er det for nogle medbrødre, jeg har. Hvad har vi gjort ved os selv?»

Med de tanker i hovedet gik han i gang med sine nye billeder. Det første var et portræt af en uformelig mand med sorte underbukser hængende om haserne og samme ansigtsudtryk som en akavet gejrfugl. Hans blottede manddom sidder som en stor uduelig fedtplet på kroppen.

Et andet maleri viser en far med rødvindunk og spædbarn. På hovedet bærer han en kasket med ordet »Mute«. En sidste fedtladen type har en rotte hængende fra hånden.

»Mennesket er jo ynkeligt. Selv den mest

»Alle mennesker har jo et pleaser-gen.«

MICHAEL KVIUM

»Jeg prøver faktisk at opføre mig ordenligt. Men min lære er, at uanset hvad du gør, så ender du med at støde folk. Hvis jeg nu begynder at male landskabsmalerier, er der sikkert også folk, der kunne hidse sig op over det.«

machoagtige mand er skidebange. Det er derfor, han forskanser sig bag muskler og tatoveringer,« siger Michael Kvium, der synes, at dagens mand er blevet utydelig.

»Det er, som om vi er holdt op med at have overbevisninger. Vi har holdninger, som vi har valgt, fordi vi gerne vil være del af en særlig klub. Det er ikke nogen, vi for alvor tror på. Mange mænd er blevet nogle underlige lallefår, der ikke tager stilling til noget, men bare lader tingene ske,« siger Kvium, der synes, at hans eget køn går gennem en voldsom udskamning.

»Mændene er holdt op med at stille spørgsmålstegn til deres egen position. Ligestilling betyder jo, at vi skal behandles lige og have lige muligheder, men den er skæv nu. Mændene synker ned. Der er næsten ingen mandlige læger. Mænd er ensomme og synker til bunds«.

Det lyder næsten, som om du mener, at kvinderne er i gang med at udskamme mænd?

»Det er klart, at der er en balance, der er tippet, men det får du mig ikke til at kritisere. Verden bliver ikke dårligere, fordi minoriteter får rettigheder, eller kvinder får mere magt. Men mænd må tage sig sammen og blive fortlørlige med sig selv.«

Maleriet, du ikke vil ligne

Hvis Danmark stadig var et enevældigt monarki, ville Michael Kvium være narren, der indtog hoffet som historiefortælleren, der viser sandheden forklædt som underholdning.

Sådan har det været siden 1980'erne, hvor den kronragede maler brød igennem, netop

som verden væltede. Hans signatur har hængt på fleste danske museer, hvor han for længst er kåret som en af de største billedkunstnere, vi har her i landet. Hans værker er et grotesk og morsomt Danmarks-portræt fyldt med kroppe, der kunne være symboler på figurerne indre liv - eller mangel på samme.

Uanset kunstnerens dygtighed skal man aldrig tage det som et kompliment, hvis nogen siger, at man ligner et Kvium-maleri.

»Det mest interessante er ikke, hvad der sker på lærredet. Det er hvad, der sker i dit hovede, når du ser det. Jeg ved godt, hvad der kan prikke til min egen æstetiske sans. Det skal kilde i maven, før det er sjovt at lave det. Og jeg kan godt lide at gøre det, jeg ikke må. Deri ligger en form for sprog,« forklarer Michael Kvium, da jeg har bedt ham gøre det umulige: Forklare sine billeder.

Ikke fordi det skræmmer ham. Kvium har klare tanker om alle værker og de genstande, der altid er med. Som citrusfrugter, undertøj eller dyr.

»Der skal være noget andet end bare mennesker. De skal bruge en rekvisit. Det vigtige er, at den ting ikke bliver for tidstypisk eller oplagt. Et par underbukser er gode, fordi de ser ud, som de altid har gjort. Et glas vand er et glas vand«.

Hvornår er rekvisitterne for oplagte?

»I flere måneder arbejdede jeg med at bilde af to unge mennesker, der stod og holdt en baby mellem sig. I deres anden hånd havde

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE

de en mobiltelefon, som de gloede ned i. Jeg brugte enormt lang tid på det, men på et tidspunkt blev det kedeligt. Der var ingen abstraktion. Billedet fortalte kun noget, som vi godt vidste i forvejen, altså at vi skal lægge mobilene og være nærværende. Men hvorfor skal jeg fortælle folk det? I sidste ende malede jeg det over. Det er et svært valg efter så mange måneders arbejde, men det var rigtigt».

Blev det kedeligt, fordi det blev moralsk?

»Måske. Jeg bryder mig ikke om, at det bliver for tydeligt. I dag kan du ikke se et naturprogram uden at få en påmindelse om, at isbjørnen er ved at blive udryddet, og det ved jeg altså godt. Jeg magter ikke at høre det mere. Man skal passe på med at trætte sit publikum. Så hellere prikke til deres nysgerrighed«.

Hvordan gør man det?

»Ja, det er udfordringen. Tingene er på mange måder blevet overtydelige i dag. Da jeg begyndte at arbejde, var det et andet tempo og en anden overflade, du kunne ridse i. Nu hører vi om, alt 10 sekunder efter at det er sket. Det har også forkortet den tid, hvor tingene er nye. Når man arbejder med noget så langsomt som et maleri, kan det godt give dig en krise. Jeg har tit stået og tænkt på, om man overhovedet kan bruge et maleri til noget.«

Alle mennesker har et pleaser-gen

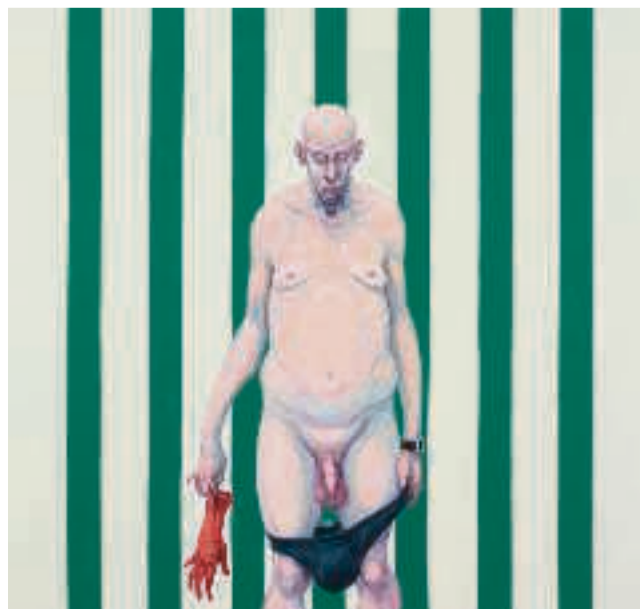
Selvfølgelig kan billeder bruges til noget. Kvium selv har brugt dem til at kradsse i overfladen. Et godt eksempel er hans billede »Hundeelstere«, der første gang blev udstillet på Galleri Prag i 1987. Billedet viser to kvinder, der er gået i seng med menneskets bedste ven.

Da Kvium begyndte på værket, var det, fordi han ikke forstod dyreseks og fandt det frastødende. Undervejs ændrede han både i værket og i dets titel. Uanset hvad han mente om det, personer foretog sig, ville han ikke se fordømmende på de mennesker, der bliver forelsket i deres colliehund. Men i dag ser vi anderledes på kunsten, siger han.

»Med tiden er vi blevet mere åbne, men vi er også blevet mere puritanske, og jeg var faktisk meget i tvivl, om billedet skulle genop-

»Da jeg for første gang så alle billederne i en sammenhæng, tænkte jeg også selv: Der er godt nok mange tisse-mænd,« siger Michael Kvium. Billederne er fra udstillingen »Pale Male Tales«. Fotos: PR.

»Kig dog på de kvindekroppe. Kvinderne ville da også hade, hvis vi lod være. Og hvis man hidser sig op over den slags, så kan man lade være med at se på det.«

MICHAEL KVIUM

trykkes i den bog, der udkommer i forbindelse med min nye udstilling. Det er jo meningen, at den bog skal ud i hele verden, og jeg har ikke lyst til at støde nogen. Alle mennesker har jo et pleaser-gen,« siger Kvium og griner over mit overraskede ansigt.

»Selvfølgelig har jeg det også sådan. Jeg prøver faktisk at opføre mig ordentligt. Men min lære er, at uanset hvad du gør, så ender du med at støde folk. Hvis jeg nu begynder at male landskabsmalerier, er der sikkert også folk, der kunne hidse sig op over det«.

Sådan er det at leve i en forargelsestid. Det seneste eksempel var Politikens anmeldelse fra Statens Museum for Kunst, hvor kobberstiksamlingens hovedværker er hængt op i et nyt udvalg. Udstillingen fik anmelderen til at skrive, at han ikke »længere ville være en lummer beskuer af kunsthistorien«.

»Har vi nu noget imod at se på kvinder?« griner Kvium.

»Kig dog på de kvindekroppe. Kvinderne ville da også hade, hvis vi lod være. Og hvis man hidser sig op over den slags, så kan man lade være med at se på det. Vi har alle en tænd-og-sluk-knap. Vi har bare en tendens til at glemme det«.

Som vi glemmer så meget andet. Michael Kvium rejser sig for at lave os endnu en kop kaffe. Han småsludrer lidt fra vasken og medgiver, at hans udstilling også skal ses som en kommentar til den forandring, verden er ved at gå igennem.

»Der er jo både fordele og ulemper ved det. At vi har fået det bedre, betyder også, at flere overlever, og det giver os så andre problemer med overbefolkning. Vi kan jo ikke bestemme, at folk, der har nået en særlig alder, skal dø. Eller at staten skal slå folk ihjel ved at begynde at dele smøger gratis ud«.

Man kunne også bare kastrere folk. Det lyder næsten som et Kvium-maleri?

Han griner højt og knasende.

Michael Kvium: »Pale Male Tales« kan opleves på Nils Stærk, Glentevej 47 KBH NV, frem til 7 marts.